

Przedmiot: TEORIA I METODYKA NAUCZANIA RUCHU

I. Informacje ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Rehabilitacji Pracownia Teorii i Metodyki Wychowania Fizycznego Niepełnosprawnych Kierownik: Waldemar Skowroński
Nazwa przedmiotu	Teoria i metodyka nauczania ruchu
Kod przedmiotu	FI-17
Język wykładowy	polski
Rodzaj przedmiotu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Poziom (np. pierwszego lub drugiego stopnia)	I stopnia
Rok studiów	I
Semestr (zimowy, letni)	Zimowy i letni
Liczba punktów ECTS	3,5
Imiona i nazwiska tytuł/ stopień naukowy, adres e-mailowy wykładowców prowadzących zajęcia	Dr Waldemar Skowroński, waldemarskowronski@poczta.fm , mgr Kalina Kaźmierska, mgrkalina@gmail.com
Program (programy) studiów, w którym realizowany jest przedmiot	Fizjoterapia
Sposób realizacji zajęć (stacjonarny, uczenie się na odległość)	Stacjonarny
Wymaganie wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji oraz dodatkowe	Wymagania wstępne. Przed przystąpieniem do przedmiotu student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu: biologii i anatomii

II. Informacje szczegółowe

Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studenta z pojęciem kultury fizycznej, jej krótką genezą oraz leczniczymi formami, a także podstawowymi różnicami i cechami wspólnymi między wychowaniem fizycznym, sportem, rekreacją ruchową i rehabilitacją ruchową.
C2	Przedstawienie aktów ruchowych w ujęciu rozwojowym. Przedstawienie zmienności ontogenetycznej zdolności motorycznych na tle ich predyspozycji. Zapoznanie z pojęciami sprawności fizycznej i motoryczności człowieka oraz ich uwarunkowaniami. Zaznajomienie z fachowym nazewnictwem ćwiczeń.
C3	Zaznajomienie z metodyką nauczania i uczenia się czynności ruchowych. Zapoznanie z teoriami uczenia się, potrzebami praktyki oraz uwarunkowaniami i etapami.
C4	Zaznajomienie z nowoczesnością w zajęciach z obszaru kultury fizycznej i roli nauczyciela i fizjoterapeuty w nauczaniu czynności ruchowych.
C5	Zaznajomienie studenta z doborem i realizacją ćwiczeń różnych zdolności motorycznych w różnych formach zajęć zgodnie z zasadami metodycznymi dla osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych.
C6	Przygotowanie studenta do przestrzegania podstawowych tez oraz praw biologicznych i społecznych stosowanych w aktywności ruchowej. Przygotowanie do postrzegania aktów ruchowych w kontekście ich funkcji i celów, stosowanych bodźców, czynników i środków nauczania ruchu.
C7	Przygotowanie studenta do oceny i kontroli motoryczności człowieka oraz działań planowania mających na celu poprawę sprawności fizycznej i zdrowia.
C8	Przygotowanie studenta do planowania i realizacji różnych form aktywności fizycznej w nauczaniu ruchów oraz planowania i kontrolowania procesu opanowywania umiejętności ruchowych dla osób ze specjalnymi potrzebami.

Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu

Efekt kształcenia kierunkowy	Treść efektu kształcenia dla przedmiotu	Odniesienie do celów	Odniesienie do efektów obszarowych
Wiedza			
K_W05 zna aspekty rozwojowe aktów ruchowych człowieka w różnym ujęciu procesu uczenia się i nauczania ruchów	1. Opisuje proces rozwoju somatycznego i motorycznego, 2. Charakteryzuje etapy rozwojowe.	C2, C2	M1P_W02, M1P_W07
K_W13 ma wiedzę z zakresu podstaw edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia oraz profilaktyki z uwzględnieniem zjawiska	1. Opisuje potrzeby zdrowotnej aktywności fizycznej osób w różnym wieku. 2. Przedstawia różne bodźce, czynniki, warunki i środki kształtowania motoryczności i zdrowia człowieka.	C5, C6	M1P_W06, M1P_W10

niepełnosprawności			
K_W14 ma wiedzę w zakresie doboru różnych form aktywności dla osób ze specjalnymi potrzebami	1. Opisuje zasady aktywizacji ruchowej osób ze specjalnymi potrzebami.	C8, C5	M1P_W05, M1P_W06
K_W16 ma wiedzę z zakresu kinezylogicznych zasad opisujących czynności i kontrolę ruchów prostych oraz złożonych w różnych warunkach, a także procesu ich uczenia, zna formy ćwiczeń i posiada ich odpowiedni zasób aby realizować zadania lecznicze, korekcyjne i profilaktyczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wie jak dobrać ćwiczenia ruchowe zgodnie z zasadami metodycznymi. 2. Zna i wie jak przestrzegać podstawowych praw biologicznych i społecznych w procesie przygotowania i realizacji zajęć ruchowych. 3. Zna sposoby oceny i kontroli motoryczności. 4. Zna sposoby kontroli nauczania i uczenia się ruchu. 	C3, C4 C6, C7, C8	M1P_W01 M1P_W05 M1P_W07
K_W21 zna terminologię i ma uporządkowaną wiedzę dotyczące niepełnosprawności, zna podstawowe pojęcia dotyczące całokształtu rehabilitacji medycznej i fizjoterapii oraz kultury fizycznej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zna rozwój myśli naukowej o aktywności ruchowej człowieka. 2. Rozumie teleologiczne podstawy aktywności ruchowej. 3. Przedstawia wychowawcze podstawy kultury fizycznej. 4. Charakteryzuje wychowanie fizyczne, sport, rekreację i rehabilitację jako formę uczestnictwa w kulturze fizycznej. 	C1, C1, C1, C1,	M1P_W10
Umiejętności			
K_U16 potrafi planować i kontrolować oraz prowadzić proces nauczania i uczenia się ruchów z uwzględnieniem aspektów rozwojowych i metodyki nauczania ruchu z wykorzystaniem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potrafi rozpoznawać i interpretować fazy uczenia się ruchów. 2. Potrafi udzielać wskazówek w nauczaniu ruchu. 3. Planuje i proces uczenia się i nauczania ruchu oraz jego kontrolowania 4. Potrafi różnicować dobór treści nauczania ruchu na różnych etapach rozwoju. 5. Opisuje metodyczną kolejność nauczania ruchu. 6. Charakteryzuje proces uczenia się ruchu. 7. Potrafi opracować ćwiczenia z wykorzystaniem fachowego nazewnictwa 	C7, C8 C3 C6 C8 C3 C2	M1P_U10 M1P_U11

fachowego nazewnictwa ćwiczeń dla osób z różnymi możliwościami funkcjonalnymi	8. Potrafi omówić dobieranie ćwiczeń i metodyczne ich uczenie. 9. Umie posługiwać się i modyfikować różne wzorce toków zajęć ruchowych.	C4 C5	
Kompetencje społeczne			
K_K01 rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ustawicznego kształcenia się i rozwoju zawodowego	1. Poszukuje najnowszych informacji w zakresie wiedzy z obszaru kultury fizycznej	C4	M1P_K01
K_K07 potrafi pracować w zespole i przyjmować odpowiedzialność za udział w decyzjach	1. Komunikuje się z zespołem przygotowującym koncepcje różnych form działań z zakresu aktywności fizycznej i promocji zdrowia.	C5	M1P_K05, M1P_K06,
K_K08 potrafi określić priorytety i uporządkować je systemowo oraz przestrzegać tego porządku w trakcie realizacji zadania	1. Pełni określone role w zajęciach przygotowujących do kreowania i kierowania zdrowym stylem życia. 2. Charakteryzuje podstawowe zasady zdrowego stylu życia i promocji zdrowia wśród osób pełnosprawnych jak i ze specjalnymi potrzebami.	C7 C8	M1P_K05,

Treści programowe

Treści programowe	Tytuł wykładu	Odniesienie do efektów kształcenia kierunkowych /przedmiotowych	Odniesienie do celów przedmiotu
WYKŁADY			
TP1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do przedmiotu. Rozwój myśli o aktywności fizycznej. 2. Teleologiczne podstawy aktywności fizycznej. Cele nauczania w wersji biotechnicznej i humanistycznej. 3. Podstawy wychowania w kulturze fizycznej. Metody wychowawcze w procesie wychowania fizycznego. 4. Wychowanie Fizyczne i sport jako forma uczestnictwa w kulturze fizycznej. 5. Rekreacja i rehabilitacja jako forma 	K_W21/1,2,3,4	C1,

	uczestnictwa w kulturze fizycznej.		
TP2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmienność ontogenetyczna zdolności motorycznych na tle ich predyspozycji. 2. Sprawność fizyczna i motoryczność człowieka. Podstawowe pojęcia i ich aspekty. 3. Genetyczne uwarunkowania predyspozycji i zdolności motorycznych. Metody i wyniki badań nad genetycznymi uwarunkowaniami zdolności motorycznych. 4. Środowiskowe uwarunkowania sprawności fizycznej. 5. Morfologiczne uwarunkowania motoryczności człowieka. 	K_W05/1,2	C2,
TP3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teorie nauczania i uczenia się czynności ruchowych. 2. Nauczanie motoryczne w świetle praktyki dydaktycznej. 3. Możliwości i uwarunkowania procesu motorycznego uczenia się człowieka. 4. Etapy opanowywania czynności ruchowych. 5. Nowoczesność w uczeniu się i nauczaniu czynności ruchowych. Nauczyciel jako czynnik nauczania czynności ruchowych. 	K_W13/1,2 K_W16/1,2,3,4	C3, C4,C5,C6, C7, C8
TP4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie równowagi ciała. 2. Kształtowanie zdolności koordynacyjnych i niektórych czynności manualnych. 3. Postawa i lokomocja w ujęciu rozwojowym. 4. Edukacja i reedukacja posturalna. 5. Potrzeby i możliwości kształtowania, doskonalenia i przywracania lokomocyjnych zdolności człowieka. 6. Ogólne zasady lokomocji na wózkach inwalidzkich. 7. Zabawowe i muzyczno-ruchowe formy kształcenia umiejętności ruchowych oraz aktywne i pasywne formy ćwiczeń w wodzie przydatne w procesie usprawniania. 8. Teoretyczny i praktyczny charakter metodyki wychowania fizycznego. 9. Diagnoza i prognoza pedagogiczna w procesie nauczania czynności ruchowych. 10. Cele i zadania, zasady, formy, środki i metody nauczania czynności ruchowych. 11. Aspekty organizacyjno-metodyczne przeprowadzania ćwiczeń. 12. Planowanie procesu nauczania czynności 	K_W14/1	C5, C8

Wydział Rehabilitacji AME Warszawa

	<p>ruchowych osób niepełnosprawnych.</p> <p>13. Metody stosowane w wychowaniu fizycznym z akcentem na ich przydatność w procesie usprawniania.</p> <p>14. Dobre i złe ćwiczenia fizyczne.</p> <p>15. Rozgrzewka w aktywności fizycznej.</p>		
ĆWICZENIA/ ZAJĘCIA PRAKTYCZNE			
TP5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe tezy wychowania fizycznego, prawa biologiczne i społeczne. 2. Funkcje czynności ruchowych. 3. Cele stosowane w nauczaniu czynności ruchowych. 4. Bodziec, czynnik, środki oraz warunki nauczania czynności ruchowych. 5. Rodzaje aktywności ruchowej. Ćwiczenia statyczne i dynamiczne. Ułatwianie i utrudnianie ćwiczeń. Uczenie się jako eliminacja błędów. 	<p>K_U04/1,2</p> <p>K_K01/1 K_K07/1</p>	C8
TP6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Motoryczność człowieka (rodzaje, metody i techniki badań oraz koncepcje motoryczności) 2. Rozwój fizyczny człowieka. 3. Rozwój motoryczny człowieka 4. Pomiar w badaniach nad sprawnością fizyczną i motorycznością człowieka. 5. Formy i metody nauczania, wychowania i kształcenia fizycznego. 6. Metody oceny sprawności fizycznej. 7. Pomiar aktywności fizycznej. 8. Nauczanie i uczenie się czynności motorycznych (definicje, rodzaje, uwarunkowania, metody i fazy uczenia się). 9. Kształtowanie zdolności siłowych i szybkościowych. 10. Kształtowanie zdolności wytrzymałościowych. 	<p>K_16/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9</p> <p>K_K01/1 K_K07/1</p>	C2, C3, C4, C5, C6, C7, C8
TP7	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do metodyki wychowania fizycznego specjalnego. 2. Aktywność fizyczna osób głuchych i niedosłyszących. 3. Aktywność fizyczna osób niewidomych i niedowidzących 4. Aktywność fizyczna osób z niepełnosprawnością intelektualną. 5. Olimpiady Specjalne jako forma aktywności ruchowej osób z niepełnosprawnością intelektualną cz. I. 6. Olimpiady Specjalne jako forma aktywności ruchowej osób z 	<p>K_U16/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,</p> <p>K_K08/1,2</p> <p>K_K01/1 K_K07/1</p>	C2, C3, C4, C5, C6, C7, C8

	<p>niepełnosprawnością intelektualną cz. II.</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Aktywność fizyczna chorych psychicznie. 8. Metodyka aktywności fizycznej z osobami chorymi na cukrzycę, astmę oraz AIDS. 9. Metodyka aktywności fizycznej z osobami chorymi na padaczkę, hemofilię oraz nowotwory. 10. Specyfika aktywności ruchowej osób starszych. 11. Kontrola i ocena w nauczaniu czynności ruchowych. 12. Charakterystyka ćwiczeń stosowanych w korektywie cz. I. 13. Charakterystyka ćwiczeń stosowanych w korektywie cz. II 14. Bezpieczeństwo i higiena zajęć. 15. Czas wolny dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. 		
--	--	--	--

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne		
Treści programowe	Metoda dydaktyczna	Odniesienie do efektów kształcenia kierunkowych/ przedmiotowych
TP1, TP2, TP3, TP4	wykład informacyjny	K_W21/1,2,3,4 K_W05/1,2 K_W13/1,2 K_W16/1,2,3,4 K_K01/1 K_W14/1,2 K_K07/1
TP5, TP6, TP7	dyskusja, wyjaśnienie, przygotowanie prezentacji tematycznych, prezentacja wybranych badań tematycznych, aktywizacja grypy	K_U04/1,2 K_16/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 K_U16/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, K_K08/1,2
Środki dydaktyczne: Komputer Rzutnik multimedialny Prezentacje tematyczne Filmy Literatura – czasopisma naukowe		

Metody i kryteria oceniania		
Efekt kształcenia dla przedmiotu	Treści programowe (TP)	Typy/ Metody oceniania D – oceniane diagnostyczne, F- ocenianie formujące, P – ocenianie podsumowujące * lub wybór z załączonej listy walidacji wyników
K_W16/1,2,3	TP1, TP2, TP3, TP4,	P - Egzamin pisemny (test z pytaniami)

K_W24/1 K_U15/1 K_U19/1,2 K_U20/1,2 K_K10/1		zamkniętymi i otwartymi np. uzupełnij (brakujące) w sesji letniej
K_W16/1,2,3 K_W24/1 K_U15/1 K_U19/1,2 K_U20/1,2 K_K10/1	TP5, TP6, TP7	F - Kolokwium (60%), obecność na zajęciach(15%) ocenianie przygotowanych prezentacji tematycznych (20%), ciągłe odpowiedzi w pracy w grupach (5%), Skala procentowe ocen – bdb (95%), db plus (87%), db (80%), dst plus (74%), dst (68%)

*D – ocena przypadku, rozpoznanie, F – sprawdzian pisemny, dyskusja, obserwacja, P - egzamin pisemny lub wybór z załączonej walidacji wyników.

Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe

Literatura obowiązkowa

1. Osiński, W.: Zarys teorii wychowania fizycznego. Akademia Wychowania Fizycznego, Poznań 2002.
2. red Maszczak, T.: Metodyka wychowania fizycznego. Akademia Wychowania Fizycznego, Warszawa 2004.
3. Grabowski H.: Teoria fizycznej edukacji. WSiP, Warszawa 1997.
4. Osiński W.: Antropomotoryka. Akademia Wychowania Fizycznego, Poznań 2000.
5. Marchewka A.: Wychowanie fizyczne specjalne. Akademia Wychowania Fizycznego, Kraków 1999.

Literatura uzupełniająca

6. Nowotny J.: Edukacja i reedukacja ruchowa. Wydawnictwo Kasper, Kraków 2003.
7. Nowakowska K.: Wybrane zagadnienia z metodyki wychowania fizycznego. Wszechnica Sportowa, Kielce 2002.
8. Bukowiec M.: Wypisy do ćwiczeń z teorii wychowania fizycznego. Akademia Wychowania Fizycznego, Kraków 1995.
9. Gawlik K., Zwierzchowska A.: Wychowanie fizyczne niewidomych i słabo widzących. Akademia Wychowania Fizycznego, Katowice 2004.
10. Gawlik K., Zwierzchowska A.: Wychowanie fizyczne dzieci i młodzieży głuchej i słabosłyszącej. Akademia Wychowania Fizycznego, Katowice 2006.
11. Gawlik K., Zwierzchowska A.: Wychowanie fizyczne dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną. Akademia Wychowania Fizycznego, Katowice 2006.
12. Winnick J.P.: Adapted Physical Education and Sport. Human Kinetics, 2005.
13. Kozdroń E.: Program rekreacji ruchowej osób starszych, AWF Warszawa 2004.
14. Kutzner-Kosińska M., Olszewska E., Popiel M., Trzcńska D.: Proces korygowania wad postawy. AWF Warszawa 2001.
15. Wilczyński J.: Korekcja wad postawy człowieka. Wydawnictwo Anthropos 2001.
16. Ostrowska M.: Bezpieczeństwo na lekcjach wychowania fizycznego, czyli jak skutecznie unikać wypadków, Poradnik dla nauczycieli WF. Wydawnictwo Adam Marszałek, 2008.
17. Kowalik S.: Kultura Fizyczna osób z niepełnosprawnością. GWP 2009.
18. Sherrill C.: Adapted Physical Activity, Recreation and Sport. Crossdisciplinary and lifespan. McGraw-Hill Higher Education 1998.
19. Sozański H.: Podstawy teorii treningu sportowego. Centralny Ośrodek Sportu Warszawa 1999.
20. Bielski J.: Metodyka wychowania fizycznego i zdrowotnego. Impuls Kraków 2005.
21. Drabik J.: Aktywność, sprawność i wydolność fizyczna jako mierniki zdrowia człowieka. AWF Warszawa 1997.

Punkty ECTS - 1 pkt - 30 godz. pracy studenta (kontaktowych + samokształcenia)

RODZAJ ZAJĘĆ	GODZINY
Godziny kontaktowe	90
Przygotowanie do zajęć	5
Zapoznanie się z zalecaną literaturą	5
Przygotowanie do egzaminu	5
Razem = 105 godz. = 3,5 ECTS	

Wydział Rehabilitacji AWF Warszawa